

॥१८॥ जुहोति । दक्षिणाग्निश्चेद्वार्हपत्ये व्यान उदानमप्यगादिति ॥१९॥

सर्वे चेत् तूर्णं मथित्वा प्रतिवातमुद्धृत्य वायव्यामाहुतिः कृत्वा यथानुपूर्व्यकरणम् ॥२०॥ उपावहतेषु पात्रेषु यदि सर्वेऽग्नयोऽनुगहेयुः तदा तूर्णं शीघ्रं [गार्हपत्यं] मथित्वा प्रतिवातमाहुवनीयमुद्धृत्य वांतिं जुहुयात् . पुनस्तमेवाहुवनीयं प्राञ्चमुद्धृत्य [उत्पाद्य स्वस्थाने स्थापनं कार्यम् . ततो दक्षिणाग्निमाहुत्य] यथानुपूर्व्यमग्निहोत्रक्रिया । देवः प्रतिवातमिति प्रतिगतो वातं प्रतिवातः . तं प्रतमित्याहुवनीयविशेषणम् नाभिमुख्येऽव्ययीभावो वाताभिमुखमिति . कुतः . यां दिशं वातो वायात्तांत्येति श्रुतेः (११. ५. ३. ११) । निवातं चेत्पूर्ववन्मथित्वा प्राञ्चमुद्धृत्य

गार्हपत्ये संस्कृत्य पश्चादाहुवनीयस्य स्वयं पानम् ॥२१॥ उपावहतेष्वेव पात्रेषु यदि निवाते सर्वेऽग्नयोऽनुगहेयुस्तदा पूर्ववत् तूर्णं मथित्वा प्राञ्चमाहुवनीयमुद्धृत्य गांस्कृत्य संस्कारश्चाहोमार्यत्वादभिधीयते पश्चादाहुवनीयस्योपविश्य स्वयमेव पानम् । देवः एतानि सर्वाणि प्रायश्चित्तानि कूर्वासादनोत्तरकालं (१७) प्राग्धोमात् ज्ञेयानि । अग्निहोत्रातिपत्तावाहुतिं जुहुयान्मनो ज्योतिर्जुषतामाज्यस्य विहितं यज्ञः समिमं दधातु या इष्टा उपसो या अनिष्टास्ताः संतनोमि हविषा धृतेन स्वाहेति ॥२२॥ देवः अग्निहोत्रस्य सायम्प्रातर्होमस्य कालातिपत्तौ कालातिक्रमे . इदं मनसे ज्योतिषे ॥ ॥ दशमी कण्डिका ॥१०॥ ॥

सत्तायागूर्वाशक्तौ विश्वजितातिरात्रेण यजेत ॥१॥ गूरी उद्यमे . सत्तायागूर्वसत्तायोद्यमं कृत्वा सत्ताय संकल्पे सतीत्यर्थः . एवं हि श्रूयते^{१)} सर्वेभ्यश्हन्द्ोभ्यः सर्वेभ्यः पृष्ठेभ्यः सर्वेभ्यः स्तोमेभ्यः आत्मानमागुरते यः सत्तायागुरते विश्वजितातिरात्रेण यजेतेति । देवः स सर्वेभ्यः स्तोमादिभ्यः आत्मानमागुरते तत्स्तोमाद्यधीनं कुरुते यः सत्तायोपक्रमं कुरुते तेन यावत्सत्तं न निष्पद्यते तावदात्मा तदधीन एवेति श्रुत्यर्थः । सत्ताङ्गं वागूर्णमात्रश्रुतेः^{२)} ॥२॥ वाशब्दः पक्षान्तरप्रतिपत्तौ . सत्ताङ्गं वा विश्वजिद्ववति . ततश्च कृतेऽपि सत्ते प्रवर्तते . कुत एतत् आगूर्णमात्रश्रवणात् न हि कश्चिदनागूर्व करोति . अगूर्णं च निमित्तं विश्वजितः . तस्मात्कृतेऽपि सत्ते प्रवर्तत इति । एवं पक्षद्वयोपप्रदर्शने सत्यु-

१) see Taitt. Br. १. ३. ७. ७. २) Thus all, but गूर्ण K and A in the schol.